

Pintér Sándor Belügyminiszter
Belügyminisztérium
Budapest
Fax: 441-14-37

Tisztelt Belügyminiszter Úr!

Alulírott jogvédő szervezetek azért fordulunk Önhöz, hogy a Gyöngyöspatán kialakult helyzetre felhívjuk a figyelmét. Arra kérjük, hogy azonnal avatkozzon közbe a jogbiztonság helyreállítása érdekében.

2011. március 6-án Gyöngyöspatán a Jobbik nagygyűlése után ezres nagyságrendű, katonai jellegű ruházatban felvonuló személyeket is magában foglaló tömeg vonult végig a település cigánysorán. A Fővárosi Ítéltáblának a Magyar Gárdát jogerősen feloszlató döntése különös jelentőséget tulajdonított annak, hogy a Gárda a rendezvények helyszínéként tudatosan a romák által jelentős számban lakott településeket választott, és az általa képviselt véleményt félkatonai erődemonstráció keretében deklarálta, amit az érintett roma közösséghez tartozók kénytelenek voltak megfélemlítve – foglyul ejtett közönségként – végig hallgatni. A rendezvényeken elhangzó, kirekesztő beszédek ezzel a körülménnyel kiegészülve a jogerős ítélet szerint azt eredményezték, hogy a Gárda tevékenysége mások jogait és szabadságát sértette.

A gyülekezési törvény szerint mások jogainak és szabadságának sérelme esetén a közterületeken tartott rendezvényeket a rendőrség köteles feloszlítani. A Fővárosi Ítéltábla döntése alapján egyértelmű, hogy a Jobbik március 6-i gyöngyöspatai gyűlését követő felvonulás a helyi romák jogait és szabadságát sértette. Ennek ellenére a rendőrség semmilyen módon nem avatkozott be, a szervezőket nem szólította fel a jogellenes magatartás abbahagyására, a gyülekezést nem oszlatta fel.

A "Magyar Gárda", "Védőrség", "Csendőrség" feliratú militáns öltözékeket viselő csoportok a Jobbik gyűlése után sem távoztak Gyöngyöspatáról. Tevékenységük nem tartozik a gyülekezési jog védelme alá. Fenyegető fellépésükkel az állami erőszakmonopólium kizárólagosságát kérdőjelezzik meg, ezen keresztül pedig jogbizonytalanságot okoznak. Fellépésük zaklató jellegű, a helyi lakosok nem merik elhagyni házaikat, a gyerekek nem mernek iskolába menni.

A rendőrség, bár nagy számban a helyszínen tartózkodik, nem avatkozik közbe. Az illetékes rendőrkapitány arra hivatkozik, hogy az egyenruhák nem azonosak a feloszlított Gárda egyenruháival, és amíg atrocitás nem történik, nem avatkozhat be. Álláspontunk szerint azonban jogértelmezési hiba a militáns öltözetű, ostorral, fokossal felszerelkezett emberek esetén szabálysértési tényállások hiányára hivatkozni, amikor Gyöngyöspatán jelenleg csoportosan elkövetett súlyos bűncselekmények megvalósulásának alapos gyanúja merül fel.

A büntető törvénykönyv 174/B. § szerint a **közösség tagja elleni erőszak** tényállását valósítja meg az, aki mást valamely nemzeti, etnikai, faji, vallási csoporthoz vagy a lakosság egyes csoportjaihoz tartozása vagy vélt tartozása miatt bántalmaz, illetőleg erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszeríti, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön, büntetést követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt fegyveresen, felfegyverkezve, jelentős érdeksérelmet

okozva, a sértett sanyargatásával, csoportosan, bűnszövetségben követik el. A büntető törvénykönyv szerint a közösség tagja elleni erőszakra irányuló előkészület is büntetendő!

A büntető törvénykönyv 176/A. § (2) szerint **a zaklatás** tényállását valósítja meg, aki félelemkeltés céljából mást vagy rá tekintettel hozzátartozóját személy elleni erőszakos vagy közveszélyt okozó büntetendő cselekmény elkövetésével megfenyeget, vagy annak a látszatnak a keltésére törekszik, hogy a sértett vagy hozzátartozója életét, testi épségét vagy egészségét sértő vagy veszélyeztető esemény következik be, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A rendőrök részéről az intézkedés elmulasztása miatt felmerül a büntető törvénykönyv 225. §-ban szabályozott **hivatali visszaélés** törvényi tényállása, amely szerint az a hivatalos személy, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon vagy jogtalan előnyt szerezzen, hivatali kötelességét megszegi, hatáskörét túllépi, vagy hivatali helyzetével egyébként visszaél, büntetést követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A rendőrség tétlensége álláspontunk szerint széleskörűen veszélyezteti a társadalmat: amennyiben a hatóságok nem üldözik megfelelően bizonyos jogellenes cselekmények – különösen a gyűlöletbűncselekmények – elkövetőit, akkor ez azt az üzenetet közvetíti, hogy az elkövetők szabadon folytathatják tevékenységüket, ami pedig másokat is hasonló cselekmények elkövetésére bátoríthat. Az elkövetők büntetlenül maradása hozzájárul az erőszak növekedéséhez. Az állam védelmének hiányában a kisebbségi csoportok elveszítik bizalmukat a jogalkalmazó hatóságokban és a kormányzatban és tovább marginalizálódhatnak. Mindez végeláthatatlan erőszakspirálba torkollhat.

Tisztelt Belügyminiszter Úr!

Kérjük, hogy hatáskörében eljárva haladéktalanul intézkedjen, hogy Gyöngyöspatán az embereknek ne kelljen megfélemlítve élniük! Kérjük, hogy a rendőrség lépjen fel azokkal szemben, akik a roma lakosokat ostorral, fokossal fenyegetve a házaikba kényszerítik!

Arra kérjük a Belügyminiszter Urat, hogy azonnal utasítsa a rendőri alakulatokat arra, hogy avatkozzanak közbe és hatékony intézkedésekkel akadályozzák meg a kirekesztés és megfélemlítés minden formáját!

Budapest, 2011. március 12.

Tisztelettel:

Dénes Balázs elnök
Társaság a Szabadságjogokért

Kádár András Kristóf társelnök
Magyar Helsinki Bizottság

Muhi Erika igazgató
Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda